

sainia.gr

Τραγούδια και στίχοι

Σε αυτό το μάθημα θα γνωρίσουμε τον κόσμο των παιδιών μέσα από στίχους τραγουδιών και ποιημάτων. Θα μιλήσουμε για:

- ✓ τον τονισμό των μονοσύλλαβων λέξεων
- ✓ τα θηλυκά ουσιαστικά σε -ια και -εια

1. Ο τονισμός των μονοσύλλαβων λέξεων

Γενικά, σύμφωνα με τους κανόνες του μονοτονικού συστήματος, τόνο παίρνουν όλες οι λέξεις που έχουν δύο ή περισσότερες συλλαβές, ενώ οι μονοσύλλαβες λέξεις δεν τονίζονται.

ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΚΑΙ ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΙ

- 1** Ο διαχωριστικός (ή διαζευκτικός) σύνδεσμος ή.

Διάλεξε: ή εγώ ή εσύ.
Θα μείνεις ή θα φύγεις;

- 2** Οι λέξεις πού και πώς:

- όταν είναι ερωτηματικές και βρίσκονται είτε σε ευθείες είτε σε πλάγιες ερωτήσεις.
- όταν χρησιμοποιούνται σε επιφωνηματικές φράσεις όπως: πού και πού, πώς και πώς, αραιά και πού, από πού κι ως πού, πού να σου τα λέω.

- Πού πας; / Πώς είσαι; (ευθείες ερωτήσεις)
- Με ρώτησε πού πήγαινα και πώς ήμουν. (πλάγιες ερωτήσεις)
- Πού να το 'ξερα!
- Πηγαίνω πού και πού να τον δω.
- Περιμένω πώς και πώς τις διακοπές.

- 3** Οι αδύνατοι τύποι των προσωπικών αντωνυμιών (μου, σου, του, της, μας, σας, τους), όταν κατά την ανάγνωση υπάρχει περίπτωση να τις μπερδέσουμε με κτητικές αντωνυμίες και να τις προφέρουμε μαζί με τη λέξη που προηγείται.

Ο παππούς μου χάρισε ένα βιβλίο.
(= ο παππούς χάρισε σ' εμένα)

ενώ

Ο παππούς μου χάρισε ένα βιβλίο στον Γιάννη. (= Ο δικός μου παππούς)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Κάποτε τονίζονται τα μόρια να και θα πριν από τους ρηματικούς τύπους μπω, βγω, βρω, 'ρθω, όταν τα προφέρουμε δυνατότερα. π.χ. να μπω - νά μπω • βγω - θά βγω κ.λπ.
- Θεωρούνται μονοσύλλαβες και δεν τονίζονται οι λέξεις με δύο φωνήεντα ή δίψηφα φωνήεντα που προφέρονται μαζί, σε μια συλλαβή: ποιος, ποια, ποιο, γεια, γιος, δυο, μια, (το) βιος κ.ά.
- Ωστόσο, από τις λέξεις αυτές: οι μια, δυο μπορούν να τονιστούν, οπότε γίνονται δισύλλαβες: μία, δύο.
- Ορισμένες λέξεις τις συναντάμε και τονισμένες, αλλά τότε είναι δισύλλαβες και έχουν διαφορετική σημασία: το βιος (= η περιουσία) - ο βίος (= η ζωή), ποιον (ερωτηματική αντωνυμία) - το ποιόν (= ο χαρακτήρας ενός ανθρώπου [ουσ.]).

ΘΥΜΗΣΟΥ!

Ο σωστός τονισμός βοηθά την κατανόηση και αποφεύγει τις παρεξηγήσεις στον γραπτό και προφορικό λόγο.

2. Ασκήσεις εξάσκησης

1 Να τονίσσεις σωστά τις μονοσύλλαβες λέξεις στις παρακάτω προτάσεις.

- Που πας το πρωί;
- Η δασκαλα μας διαλεξε ή εγω ή εσυ.
- Πως και πως περιμενω τις διακοπες!
- Πηγαίνω που και που στο χωριο.
- Θα μεινεις ή θα φυγεις σημερα;

2 Να επιλέξεις τη σωστή κατάληξη (-ια, -εια, -ιά, -ειά) και να γράψεις σωστά τις λέξεις.

- α) βραδ..... →
- β) δοκιμασ..... →
- γ) βοηθ..... →
- δ) φαντασ..... →
- ε) χαρα..... →

3 Να συμπληρώσεις τα κενά των παρακάτω προτάσεων με τις κατάλληλες λέξεις από το πλαίσιο.

ή • πού • πώς • μου • της • μας

- Με ρώτησε θα έρθεις στην γιορτή.
- Έδωσε το βιβλίο φίλης της.
- Περιμένω και τον αγώνα της ομάδας.
- Θα πάμε για βόλτα στον κήπο στο πάρκο.
- Ο παππούς χάρισε ένα τραγούδι που έγραψε όταν ήταν παιδί.

4. Δημιουργική δραστηριότητα

«Αν όλα τα παιδιά της γης πιάναν γερά τα χέρια και στήναν χορό, ο κύκλος θα γινόταν πολύ πολύ μεγάλος κι ολόκληρη τη γη μας θ' αγκάλιαζε θαρρώ.»
(Γ. Ρίτσος)

Διάβασε το απόσπασμα του ποιήματος και φαντάσου ότι βρίσκεσαι στον κύκλο των παιδιών. Γράψε ένα μικρό κείμενο (6-8 σειρές) για το τι θα ήθελες να αλλάξει στον κόσμο αν όλα τα παιδιά έπιαναν τα χέρια και χόρευαν μαζί.

FUN FACT!

Ξέρεις ότι το συντομότερο τραγούδι που έχει ηχογραφηθεί διαρκεί μόνο 1,5 δευτερόλεπτο; Είναι το "You Suffer" των Napalm Death (1987)!

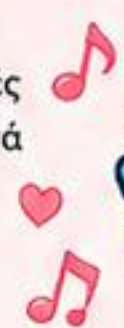
ΕΡΩΤΗΣΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ

Ποιο τραγούδι σε κάνει να ονειρεύεσαι; Τι μηνύματα σου δίνει και γιατί σου αρέσει; Συζητήσε το στην τάξη!

ΘΕΤΙΚΟ ΜΗΝΥΜΑ

Η δύναμη της μουσικής είναι να ενώνει τις καρδιές μας και να μας δίνει φρέρά για να ονειρευόμαστε έναν καλύτερο κόσμο!

Συνέχισε να ονειρεύεσαι και να δημιουργείς!

ΘΥΜΗΣΟΥ!

Ο σωστός τονισμός βοηθά την κατανόηση και αποφεύγει τις παρεξηγήσεις στον γραπτό και προφορικό λόγο.

